

Verksamhet

Berg- och grustäkt
Torp
Hammarland

Ärende

Ansökan avser förnyat och utökat tillstånd för täktverksamhet avseende både berg och grus, mottagning och mellanlagring av asfalt samt mottagning av inert avfall för deponering på fastigheterna 76-422-7-70, 76-422-8-17 i Torp by Hammarlands kommun samt utökat täktområde på fastighet 170-409-12-8 i Gottby Jomala kommun.

Tillståndsplikt föreligger enligt 10 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, samt 31 § landskapslag (1998:82) om naturvård, nedan naturvårdslagen.

Beslut

Miljötillstånd

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHHM, beviljar Vargropens sand Ab, FO-nr: 0856387-9, förnyat tillstånd till täktverksamhet avseende berg och grus, mottagning och mellanlagring av asfalt samt mottagning av inert avfall för deponering på fastigheterna 76-422-7-70, 76-422-8-17 i Torp by Hammarlands kommun. Täktverksamheten utökas så att täktområdet enligt täktplan även omfattar delar av fastighet 170-409-12-8 direkt söder om befintligt täktområde.

Miljötillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. landskapslagen (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller till och med 31.12.2043.

Inkommer ansökan om förnyat tillstånd innan 30.6.2043 gäller dock tillståndet tills dess att beslut om förnyat tillstånd vunnit laga kraft.

Tillståndshavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 30.6.2033.

Säkerhet

För verksamhet under detta tillstånds giltighetstid ska en säkerhet om 140.000 € reserveras för kostnader för avveckling av verksamheten. Säkerheten kan ställas i form av en försäkring eller en bankgaranti som tillställs Ålands landskapsregering. Detta beslut träder i kraft tidigast då ovanstående säkerhet ställts. ÅMHHM ska delges för kännedom att så skett. Säkerheten kan successivt minskas i takt med att efterbehandling av färdigbrutna områden sker. I samband med att nya delområden tas i bruk på fastighet 170-409-12-8 ska anmälan om detta göras till ÅMHHM för utvärdering av säkerheten. Säkerheten ska vara i kraft tills alla de åtgärder som fastställts i tillståndet eller tillståndsbestämmelserna har godkänts vid slutsyn. Säkerheten frigörs genom beslut av tillsynsmyndigheten.

Ersättning

ÅMHHM har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHHM har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, MKB, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2006:86) om miljökonsekvensbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen.

Allmänt

1. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndsinnehavaren ska tillämpa bästa

tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.

5 § miljöskyddslagen

2. Tillståndsinnehavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs. Tillståndsinnehavaren ska till ÅMHH meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.

7 § miljöskyddslagen

3. Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, arbets- eller samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:

- 55 dB L Aeq dagtid (kl.7-18) helgfri måndag till fredag
- 50 dB L Aeq kvällstid (kl.18-22)
- 45 dB L Aeq övriga tider

Om ljudet är impulsartat eller smalbandigt ska 5 respektive 3 dB adderas före det jämförs med dessa värden.

Tillståndshavaren ska efter anmodan av ÅMHH vid behov utföra mätning av bullernivån.

24 § punkt a miljöskyddslagen

4. Verksamhetstider då delverksamheter får utföras under vardagar med beaktande av ovanstående bullerkrav. Undantagsvis kan av trängande skäl vissa mindre bullrande delverksamheter utföras under helger t ex lastning och lossning.

Lastning och transport	06:00 – 22:00
Krossning och sortering	07:00 – 21:00
Borrning	07:00 – 21:00
Sprängning	08:00 – 18:00
Skutknackning	08:00 – 18:00

24 § punkt a miljöskyddslagen

Bergtäkt och krossning

5. Brytningsområdet ska utmärkas i terrängen på ett synligt sätt. Dessa markeringar får inte osynliggöras eller rubbas under exploateringstiden och deras entydighet ska med jämna mellanrum kontrolleras.

Brytning får inte ske djupare än + 17,30 m N2000.

Brytning får endast ske inom täktplaneområdet med beaktande av nedanstående skyddsavstånd:

- Rågränser mot grannar, 30 m under pågående täktverksamhet och 10 m efter avslutad täktverksamhet. Eventuell terrassering och släntning ska beakta slutligt skyddsavstånd.
- Bosättning minimum 300 m mot närmaste bostadsfastighet eller störningskänsliga objekt¹.

30 § naturvårdslagen, 24 § f punkten miljöskyddslagen

6. Sprängning får utföras vid högst 12 tillfällen per år kl. 8 – 18 helgfri måndag till fredag.

Sprängningstillfällen ska aviseras på bolagets websida minst en vecka i förväg samt meddelas skriftligen till boende inom 500 m från täktområdet.

All sprängning ska utföras så att sprängämnets förbränning maximeras och att så lite som möjligt av ämnet och kväveföreningar orsakar förorening av mark eller yt- och grundvatten.

30 § naturvårdslagen, 24 § f punkten miljöskyddslagen

7. Luftstöt våg till följd av sprängning får vid bostäder i omgivningen inte överstiga 120 Pa, mätt som frifältsvärde.

Vibrationer från sprängning får i bostads- och fritidshus som gränsvärde ej överstiga 4 mm/s uttryckt som högsta svängningshastighet i vertikalled.

---

¹ Bostad, fritidsbostad, skola, vårdinrättning

Verksamhetsutövaren är skyldig att utföra eventuella vibrationsmätningar eller utredningar på begäran av tillsynsmyndigheten.

30 § naturvårdslagen, 24 § f punkten miljöskyddslagen

8. Krossning, sällning och sortering ska ske så att spridning av buller och damm minimeras. Verksamhetsutövaren ska se till att åtgärder för minskning av buller och dammspridning vidtas vid behov.
24 § a och f punkterna miljöskyddslagen
9. Tåktområdet ska omges av stängsel av minimum 1,80 m höjd så att djur och människor ej kan komma ofrivilligt in på området och skyltar ska hängas upp som informerar och varnar allmänheten om verksamheten och eventuella risker associerade med området. Skyltar ska vara läsbara och stängsel får inte ha hål eller andra brister och dessa ska kontrolleras med jämna mellanrum.
30 § naturvårdslagen, 24 § f punkten miljöskyddslagen
10. All fordonstrafik i bergtäkten ska vara relaterat till täktverksamhet eller efterbehandling. Fordon som läcker olja eller andra kemikalier får inte användas.
Fordon ska inte servas, repareras eller underhållas inom täktområdet.
Vid tillfällig uppställning ska verksamhetsutövaren tillse att fordon i första hand står på hårdgjord yta eller i andra hand försäkras sig om att fordonen inte läcker oljor eller bränsle som riskerar förorena mark eller grundvatten.
24 § a och e punkterna miljöskyddslagen
11. Om skyddade arter eller biotoper identifieras eller uppkommer på täktområdet eller dess närområde under verksamhetstiden ska detta meddelas om till ÅMHH för att eventuella skyddsåtgärder ska kunna vidtas.
30 § naturvårdslagen, 24 § f punkten miljöskyddslagen
12. Efterbehandling av täktområdet ska ske etappvis och så snart en del av täkten är färdigbruten ska efterbehandling inledas.
Verksamhetsutövaren ska i god tid innan planerad avslutning av hela verksamheten ta fram en specifik efterbehandlingsplan och samråda med ÅMHH. Efterbehandling av täkten ska om möjligt ske genom terrassering alternativt ska branter fyllas och släntas till

lutning minimum 1:2 eller i sista hand ska branter högre än 3 m ha stängsel.

24 § d punkten miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen

Utökat täktområde

13. Innan täktverksamheten utökas till fastighet 170-409-12-8 och brytning inleds ska området besiktas av Kulturbedningsbyrån vid Ålands landskapsregering för att kontrollera att inga skyddade fornlämningar förekommer. En besiktning/inventering ur naturvårdssynpunkt ska likaså utföras av sakkunnig innan täktverksamhet påbörjas. Om skyddsvärda arter eller biotoper identifieras ska Naturvårdsenheten vid Ålands landskapsregerings miljöbyrå informeras och en skyddsplan utarbetas i samråd med dem.

30 § naturvårdslagen, 24 § f punkten miljöskyddslagen

14. Innan täktverksamheten inleds på det nya området ska inventeringar utförda enligt villkor 13 inlämnas till ÅMHHM och myndigheten meddelas att täktverksamhet inleds på fastigheten. Detta innefattar även förberedande verksamhet så som avbaning av område.

24 § f punkten miljöskyddslagen

Mottagning, mellanlagring och deponering av avfall

15. Deponering i syfte att efterbehandla täktområdet får endast ske med icke förorenade massor av inert avfall enligt villkor 16. Om verksamhetsutövaren misstänker att det inerta avfallet kan vara förorenat ska avfallet provtas i samband med mottagning och mellanlagras separat före deponering får ske. Exempel på massor som kan misstänkas vara förorenade är massor som härrör t ex från skjutbanor, servicestationer, verkstäder, tvätterier, industri, skrotupplag eller avfallshantering eller annan verksamhet som kan antas leda till nersmutsning av jordmassor. Verksamhetsutövaren ska bokföra mängd och typ enligt klassificeringen i villkor 16 samt ursprung av det mottagna avfallet för att redovisa i årsrapport enligt villkor 30.

24 § b och e punkterna miljöskyddslagen och 30 § naturvårdslagen

16. Inert avfall som får mottas för mellanlagring och deponering då inte gränsvärden för farligt avfall överskrids:

EWC	Avfallsfraktion	Begränsning
<i>Avfall från t ex täktverksamhet</i>		
010408	Kasserat grus och krossat bergmaterial	Innehåller inte farliga ämnen
010409	Kasserad sand och lera	
<i>Förpackningsavfall</i>		
150107	Glasförpackningar	
<i>Bygg och rivningsavfall</i>		
170101	Betong	Endast utvalt bygg- och rivningsavfall *)
170202	Tegel	Endast utvalt bygg- och rivningsavfall *)
170103	Klinker och keramik	Endast utvalt bygg- och rivningsavfall *)
170107	Blandningar av betong, tegel, klinker och keramik	Endast utvalt bygg- och rivningsavfall *)
170202	Glas	Bygg- och rivningsavfall
170301	Bitumenblandningar med stenkolstjära, EJ deponi	70 - 1000 mg/kg 16-PAH
170302	Andra bitumenblandningar än 17 03 01	Ren returafalt
170504	Jord och sten	Med undantag av matjord och torv samt jord och sten från förorenade områden, vilka först ska provtas före mottagning
170506	Muddermassor	Rena avvattnade massor som inte innehåller farliga ämnen

Avfall från avfallshanteringsanläggningar

191205 Glas

Kommunalt avfall (hushåll, handel, industri)

200102 Glas Endast separat insamlat glas

200202 Jord och sten Endast från trädgårds- och parkavfall, inte matjord och torv

*) Med utvalt bygg- och rivningsavfall avses avfall som innehåller endast låga halter av metall, plast, organiskt material, trä, gummi eller andra motsvarande ämnen eller material, och vars ursprung ska vara känt. Med begreppet avses inte bygg- och rivningsavfall från byggnationer som

– är förorenade med oorganiska eller organiska farliga ämnen, t.ex. till följd av byggprocesser, markförorening, lagring och användning av bekämpningsmedel eller andra farliga ämnen, såvida det inte klart påvisas att föroreningen av den rivna byggnationen var obetydlig,

– är behandlade, täckta eller målade med material som innehåller farliga ämnen i signifikanta mängder.

Övriga avfallsfraktioner vilka kan mottas och hanteras i verksamheten:

Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, skogsbruk

020103 Vegetabiliskt avfall Park- och trädgårdsavfall

020107 Skogsbruksavfall

Jord- och skogsbruksavfall som verksamhetsutövaren tar emot till området ska hanteras i enlighet med villkor 21.

Om det aktualiseras att ta emot avfall/massor som inte omfattas av ovanstående kategorier ska verksamhetsutövaren kontakta ÅMHH för godkännande av mottagning och deponering innan avfallet tas emot.

24 § d punkten miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen, 4 § avfallsförordningen

17. Inert avfall som mottages och som ska återanvändas eller återvinnas ska lagras separat från avfall som ska deponeras. Återvinning av avfall ska ske enligt landskapsförordning (2010:79) om återvinning av vissa avfall i markbyggnad. Avfallet får mellanlagras högst 12 månader innan hantering/återvinning och maximalt 3 år innan det återbrukas.

Betongavfall ska rensas från metaller innan återvinning.

24 § b punkten miljöskyddslagen,

18. Anläggningen får motta, lagra och krossa uppbruten asfalt och oljebrus inklusive asfalt som innehåller stenkoltjära upp till 1000 mg/kg 16-PAH (17 03 01 och 17 03 02). Samtliga upplagsytor där asfalt och oljebrus förvaras ska beläggas med tät asfaltbetong eller motsvarande. Tjårhaltigt avfall ska förvaras skilt och får inte blandas med ren returafalt. Upplagsytorna ska utformas med kontrollerad avrinning som leds till ett system med sedimentationsbassänger med oljeavskiljande effekt alternativt en oljeavskiljare klass I innan vattnet leds till recipient.

24 § miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § vattenlagen,

19. Returafalt med stenkoltjära med halter överstigande 70 mg/kg 16-PAH får endast mellanlagras i verksamheten. Lagringstiden ska minimeras och asfalten ska krossas först i samband med användning/återvinning. Vid längre tids mellanlagring bör massorna lagras övertäckta. Ifall massorna befaras hålla en halt av stenkoltjära överstigande 1 000 mg/kg 16-PAH ska massorna alltid mellanlagras övertäckta och provtas för att fastställa halten stenkoltjära. Massor med en halt överstigande 1 000 mg/kg 16-PAH betraktas som farligt avfall och ska omgående föras bort från området till en anläggning med erforderliga tillstånd för hantering av farligt avfall.

24 § b punkten miljöskyddslagen

20. Returafalt som mellanlagras i verksamheten ska återanvändas eller återvinnas inom tre år eller avlägsnas från anläggningen till annan plats för slutligt omhändertagande inom ett år från tidpunkten då mottagning till området skett.

24 § b punkten miljöskyddslagen

21. Jord- och skogsbruksavfall (stubbar, grot mm) samt ris, park- och trädgårdsavfall kan tillfälligt mottas för mellanlagring maximalt 12 månader före bortskaffande eller maximalt 3 år innan det återvinns.

Skogsbruksavfallet ska mellanlagras separat på en särskilt avsedd plats inom fastigheten så att risk för urlakning av näringsämnen till grundvattnet är liten.

Stubbar och annat skogsbruksavfall som avses användas för efterbehandling av tåkten ska finfördelas innan användning och användas blandat i ytjord som växtunderlag vid efterbehandlingen. Stubbar får inte deponeras hela och ingå i utfyllnad vid efterbehandling.

Mottagning av allt jord- och skogsbruksavfall ska bokföras med datum, mängd och ursprung samt var inom fastigheten det kommer att mellanlagras. Likaså ska mängden bokföras då jord- och skogsbruksavfallet tas ur lager och återvinns eller bortskaffas.

24 § b och e punkterna miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen,

22. För att förhindra att dumpning av otillåtet avfall sker på området ska obehörig trafik förhindras med exempelvis en bom vid infart.

24 § b och e punkterna miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen

Egenkontroll och generellt miljöskydd

23. Alla kemikalier ska förvaras på ett ändamålsenligt sätt, i täta, förslutna och ändamålsenliga kärl och invallat så att risk för förorening av miljön eller risk för människors hälsa förhindras. Kemikaliebehållare och –förråd ska vara placerade så att behållare inte riskerar att välta, utsättas för extrema temperaturer eller på annat sätt kan komma att skadas samt att de inte får läcka ut i avloppsnät.

24 § e punkten miljöskyddslagen

24. Bränsle- och oljecisterner ska förvaras på täta, tröskelförsedda ytor. Bränsle- och oljecisterner ska vara dubbelmantlade alternativt förvaras på tätt underlag med invallning som rymmer största behållarens volym + 10 %.

24 § e punkten miljöskyddslagen

25. En plan för hantering av spill och läckage av olja, bränsle eller övriga kemikalier ska finnas. Utrustning för uppsamling av spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen och spill ska omedelbart samlas upp. Vid betydande olje-, bränsle, eller övrigt kemikalieutsläpp ska räddningsmyndigheterna och ÅMHH omedelbart kontaktas.

24 § c punkten miljöskyddslagen

26. Oljehalten i utgående vatten som avleds får inte överstiga 5 mg/l.
Dagvatten från områden där man inom verksamheten regelmässigt hanterar eller distribuerar bränslen och smörjämnen eller andra kemikalier ska avledas via en oljeavskiljare klass I.

24 § c punkten och 26 § miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen

27. Grundvattennivån inom täktområdet ska kunna mätas och kontrolleras vid behov.

24 § c punkten och 26 § miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen

28. Avfallshanteringen ska följa landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten:

- förebyggande,
- förberedelse för återanvändning,
- materialåtervinning,
- annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt bortskaffande.

Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl.

Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

Avfall och farligt avfall får endast lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för i fråga varande avfall.

För avfallstransporter ska upprättas transportdokument enligt avfallslagen.

24 § b punkten och 26 § miljöskyddslagen, 118 och 121 §§ rikets avfallslag

29. För verksamheten ska finnas en biologisk mångfaldsplan som beskriver hur den biologiska mångfalden i täktområdet kan gynnas såväl under driftskedet som efter avslutad verksamhet. Planen ska ligga till grund för verksamhetsutövarens arbete med biologisk mångfald i tåkten. Den ska tas fram i samarbete med sakkunnig. Särskilt nya områden som tas i bruk för

täktverksamhet ska inventeras och infogas i planen innan verksamheten påbörjas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter det att tillståndet vunnit laga kraft för att därefter revideras vid behov.

24 § f punkten miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen

30. Verksamhetsutövaren ska årligen före utgången av februari månad uppgöra en årsrapport för verksamheten. Årsrapporten ska inom februari månad tillställas ÅMHHM och ska åtminstone redovisa:

- Verksamhetens driftstider, samt avvikande tider.
- Antal sprängtillfällen.
- Uppgifter om mängd brutet berg, fast kubik massa.
- Uppdaterad karta över täktområdet som visar vilka områden brutits.
- Mängder mottaget inert avfall samt var det deponerats.
- Mängder mottaget asfaltsavfall för mellanlagring enligt innehåll av stenkolsjära, < 70 ppm eller 70 – 1000 ppm.
- Mängder återanvänt asfaltsavfall.
- Mängder mottaget skogsbruksavfall, upplagsplats och lagringstid.
- Redovisning av hur stor andel av exploaterade områden har efterbehandlats.
- Eventuella provtagningar, mätningar, vibrationskontroller och besiktningar som utförts.
- De bränsletyper som använts och bränsleförbrukningen.
- Resultat av provtagningar och mätningar av yt- och grundvatten.
- Kontakter och klagomål från grannar och invånare.
- Kommande års inplanerade arbetsskeden.
- Aktuell uppskattning om när täktverksamheten upphör.

Förutom detta ska även uppgifter om reparationer, uppgifter om olyckor som kan ha betydelse för miljön (orsak, tid, uppskattat utsläpp och dess miljöpåverkan samt vidtagna åtgärder) finnas med i årsrapporten.

26 § miljöskyddslagen

31. Vid avslutande av verksamhet ska ansökan om avveckling göras till ÅMHHM senast 6 månader innan verksamheten avser upphöra. Ansökan om avveckling ska innehålla en detaljerad efterbehandlingsplan med beskrivning av hur avvecklingen ska ske och hur området avses återställas. Vidare ska redovisas vilka avfallstyper och -mängder som finns eller uppstår i samband med avvecklingen samt hur de tas om hand. Ansökan ska även innehålla en utredning eller bedömning av eventuell förorening av mark samt huruvida behov av sanering föreligger samt en plan för hur saneringen ska gå till. Myndigheten kan föreskriva om ytterligare undersökningar och åtgärder i samband med avvecklingen.
24 § punkt d och 34 § miljöskyddslagen.

Beslutsmotiveringar

Verksamheterna och dess placering

Vargropens sand Ab ansöker om förnyat och utökat tillstånd för täktverksamhet avseende både berg och grus samt mottagning av inert avfall för mellanlagring och deponering på fastigheterna 76-422-7-70, 76-422-8-17 i Torp by Hammarlands kommun samt utökat täktområde fastighet 170-409-12-8 i Gottby Jomala kommun. Platsen för verksamheten befinner sig på oplanerat område men täktverksamheten har redan bedrivits på platsen i minst 40 år. Verksamheten är förlagd till plats som är lämplig för ifrågavarande verksamhet med beaktande av verksamhetens art samt sannolikhet för och omfattning av risk för negativ miljöpåverkan. Platsen fyller därmed förutsättningarna i 6 § miljöskyddslagen.

Miljötillstånd beviljas med stöd av 17 § 1 mom. miljöskyddslagen.

Processuella motiveringar

Verksamheten är tillståndspliktig enligt 10 § miljöskyddslagen då det enligt 31 § naturvårdslagen är tillståndspliktigt om täktverksamheten omfattar minst 100.000 kubikmeter fast massa bergkross eller minst 50.000 kubikmeter sand eller grus.

Säkerhet ska erläggas för avslutande och återställning av täktverksamheten till ett naturnära skick och naturlig landskapsbild.

Kostnaderna beror på områdets areal, nivåskillnaderna, terrängformerna, hur stor areal som eventuellt ska beskogas och hur mycket humus som behöver tillföras. För bergtäkter fastställs ofta en större säkerhet än för grustäkter. Beloppet beräknas på täktområdets uppskattade aktiva brytningsareal medräknat stödytor under tillståndets giltighetstid, 35 ha sammanlagt, och multipliceras med ett värde om 4000 € per hektar, vilket motsvarar ett medeltal av den nivå av säkerheter som tillämpas i riket.

Täktverksamhet anges inte i 2 § landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning, MKB-förordningen, som en sådan verksamhet som kräver miljökonsekvensbedömning. I paragrafen anges också att verksamheter som anges i bilaga 1 till EU:s direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt, MKB-direktivet, alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan. I MKB-direktivets bilaga 1 anges i punkt 19 *Stenbrott och gruvdrift i dagbrott där verksamhetsområdet är mer än 25 hektar*. I direktivets bilaga 2 punkt 2 a anges också *stenbrott och gruvdrift i dagbrott* som verksamheter som kan kräva övervägande enligt artikel 4.2. Ansökan avser fortsättning på befintlig verksamhet samt en utökning av brytningsområdet. Av nuvarande täktområde utgör andelen bergtäkt ca 21 ha. Det nya området i söder kan få en omfattning om ca 6,5 ha, men det området kommer knappast att tas i bruk under tillståndets giltighetstid. Enligt täktplanen utgör den totala täktytan 54,5 ha, varav ca 19,5 ha är nytt område söderut.

Verksamheten är sedan tidigare förlagd till aktuellt område och verksamheten har bedrivits i många tiotals år. Även om totala täktytan för bergtäkt på sikt överstiger 25 ha så bedömer ÅMHHM att en miljökonsekvensbedömning inte behövs då utökningen i sig dels understiger 25 ha och dels sker ingen ny faktisk verksamhet som bidrar till utökad miljöpåverkan, annan än förlängd tid för pågående täktverksamhet. Det är inte aktuellt med alternativa lokaliseringar och ett nollalternativ innebär heller ingen ändrad miljöpåverkan, enbart omplanering av den interna verksamheten under tillståndsperioden. ÅMHHM bedömer därför att verksamhetens omfattning och påverkan inte är sådan att en miljökonsekvensbedömning skulle tillföra någonting

ytterligare utöver miljö tillståndsprocessen och ett MKB-förfarande bedöms därför inte vara skäligt.

Allmänna motiveringar

Myndigheten konstaterar att verksamhetsutövaren har påvisat tillräcklig kunskap och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. ÅMHHM konstaterar vidare att företaget uppfyller kravet om verksamhetens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

ÅMHHM har gjort en tillåtlighetsbedömning av verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHHM konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheterna iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 §, a till g punkterna i miljöskyddslagen. ÅMHHM beviljar tillstånd med stöd av 17 § miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

Detaljerade innehållsmotiveringar

ÅMHHM utfärdar villkor 1 i syfte att tydliggöra de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 4 § gällande tillståndshavarens ansvar för att uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa samt skyldighet att tillämpa bästa tillgängliga teknik för branschen som är allmänt tillgänglig och ekonomiskt möjlig.

Villkor 2 tillgodoser att tillståndshavaren alltid har en ansvarig person som bistår med kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och det förebyggande arbetet som föreskrivs i 7 § miljöskyddslagen.

Villkor 3 reglerar tillåtna gränsvärden för buller mot omgivningen. Tåktverksamhet innehåller många moment med hög bullernivå samt buller av olika karaktär såväl impuls ljud som mera långvarigt monotont buller. Bullret är till sin karaktär huvudsakligen lågfrekvent och särskilt ljud från krossverksamheten kan nå långt. ÅMHHM reglerar därför vilka ljudtrycksnivåer som kan tillåtas för denna typ av verksamhet. Gränsvärdena är enligt tidigare praxis på Åland och gäller för befintliga verksamheter.

Transporter utgör en stor del av verksamhetens buller och närmast det som berör boende i Torp. Hittills har transporterna huvudsakligen skett på allmän väg, vilket ÅMHH inte ser skäl att begränsa. Sökanden har numera byggt en ny egen tillfartsväg som gör att transporterna och bullret för boende i byn minskar väsentligt. Vidare regleras enskilda verksamhetstypers drifttider i villkor 4 i syfte att ytterligare minimera risk för bullerstörning. Det är i hög grad fråga om verksamheter med antingen starka impuls ljud eller monotont lågfrekvent buller vars verksamhetstider regleras. Villkoren ges med stöd av 24 § a punkten miljöskyddslagen.

Enligt 30 § naturvårdslagen får en täkt inte öppnas på ett sådant sätt att en vacker landskapsbild, betydande skönhetsvärden hos naturen eller speciella naturförekomster förstörs eller så att naturförhållandena genomgår betydande skadliga förändringar. En täkt ska förläggas och täktverksamheten ordnas så att dess skadliga inverkan på naturen och landskapsbilden blir så liten som möjligt och att verksamheten inte för bosättningen eller miljön medför fara eller sådan olägenhet som till skäligen kostnader kan undvikas. När täktverksamheten har avslutats ska nödvändiga åtgärder vidtas för att återställa området. För att tillgodose detta fastställer och reglerar ÅMHH i villkor 5 själva täktområdet och dess omfattning.

Den yttre säkerheten regleras genom att begränsa täktverksamhet och ange skyddsavstånd till områden var människor rör sig så att verksamheten inte för bosättningen eller miljön medför fara eller sådan olägenhet som till skäligen kostnader kan undvikas. Täktområdet ska därför utmärkas i terrängen på synligt sätt i syfte att varna människor som kan närma sig täktområdet.

Brytningsdjupet regleras för att minska risk för förorening av grundvatten. I tåkten idag uppträder säsongsviss vattenansamlingar varav den södra är mera beständig medan den norra änden av bergtåkten varierar. Vattnet utgörs därmed huvudsakligen av ytvatten. Grundvattenytan i berg är inte helt enkel att fastställa och vid de mätningar som hittills utförts har ingen stabil grundvattenyta identifierats och grundvattennivån ofta varit torr. Om ett ökat utläckage konstateras vid fördjupad brytning måste den stabila grundvattennivån utredas.

För Vargropens Sands täktverksamhet fastställs ett generellt minimiskyddsavstånd om 10 m till rågräns mot granne. Skyddsavståndet avser slutlig markyta. Eventuella terrasser eller släntning måste planeras in mot tåkten. Under aktiv brytning ska dock 30 m avsättas som skyddsavstånd till rågräns.

Ett särskilt skyddsavstånd mot bosättning bör tillämpas för att minska olägenhet, även om det i dagsläget inte är aktuellt för verksamheten då inga grannar finns i närområdet. I riket tillämpas ett generellt skyddsavstånd om 300 m för bergtäkter mot bostadsfastigheter, vilken har sin förankring i 3 § statsrådets förordning om miljöskydd i samband med stenbrott, annan stembrytning och stenkrossar 2010:800. Förordningen gäller inte på Åland men ÅMHHM bedömer att regelverket kan vara riktgivande även här. Villkor 5 ges med stöd av 30 § naturvårdslagen och 24 § e punkten miljöskyddslagen.

ÅMHHM reglerar tidpunkter för utförande av sprängning samt antalet tillfällen per år då sprängning får utföras i syfte att minimera påverkan på omgivningen genom buller, luftstöt vågor och vibrationer. Sprängning får endast utföras dagtid och efter utförd föravisering om åtgärden. Avisering skriftligen kan ske per brev eller elektroniskt enligt överenskommelse med berörda fastighetsägare. Vid sprängning händer det att sprängmedlet inte alltid förbränns fullständigt. Sprängmedel innehåller kväve och detta kväve frigörs då och blir kvar i miljön. Genom god planering och bra utförande av laddning och sprängning kan risk för sprängämnesrester minimeras och därmed kväveläckage till naturen. Villkor 6 ges med stöd av 30 § naturvårdslagen och 24 § f punkten miljöskyddslagen.

För att minska risk för skador på fastigheter samt olägenhet för människor reglerar myndigheten tillåten luftstöt våg samt mängd vibrationer från sprängning. Vedertagna gränsvärden för luftstöt vågor är 120 Pa och för vibrationer 4 mm/s i vertikalled och dessa tillämpas även vid Rafaels täkt. Vibrationsmätning kan vid behov krävas i närliggande fastigheter och ska då utföras av verksamhetsutövaren. Villkor 7 ges med stöd av 30 § naturvårdslagen och 24 § f punkten miljöskyddslagen.

Krossning av berg utgör den kanske mest miljöpåverkande verksamheten. Dels orsakar krossning ett långvarigt och monotont buller och dels sprider

det mycket damm. Det finns tekniska metoder för att minska bägge miljöfaktorer men i övriga fall ska krossning och sortering utföras nere täkten för att minimera miljöpåverkan. Verksamhetsutövaren bör se till att planera och styra verksamheten så att dammolägenhet minimeras. Myndigheten utfärdar villkor 8 med stöd av 24 § a och f punkterna miljöskyddslagen.

Ett täktområde med höga branter utgör en säkerhetsrisk för djur och människor. Enligt 30 § i naturvårdslagen ska täktverksamheten ordnas så att dess skadliga inverkan på naturen blir så liten som möjligt och att verksamheten inte för bosättningen eller miljön medför fara eller sådan olägenhet som till skäliga kostnader kan undvikas. Branter med en fallhöjd över 3 m måste därför utmärkas med varningsskyltar i terrängen samt ett stängsel vid branten. Villkor 9 ges med stöd av 30 § naturvårdslagen och 24 § f punkten miljöskyddslagen.

Täktverksamhet sker nära eller ibland i kontakt med grundvattenytan. Utsläpp av oljeprodukter och kemikalier riskerar därmed att snabbt förorena grundvattnet. Fordon och arbetsmaskiner kan råka ut för olyckshändelser, som t ex slangbrott, vilket är svårt att helt gardera sig emot. Verksamhetsutövaren bör regelbundet kontrollera och serva de fordon som används för att förebygga risk för slangbrott och andra läckage. Maskiner som har kända brister ska inte användas i täktområdet och andra obehöriga fordon ska inte ha tillträde. Miljöskyddslagens 24 § punkt e anger att villkor kan utfärdas i syfte att förebygga och hindra förorening av mark och grundvatten varmed ÅMHH utfärdar villkor 10.

Om det under verksamhetens gång noteras och identifieras förekomst av skyddade arter eller habitat inom täktfastigheten så ska ÅMHH kontaktas för att kunna överväga behov av skyddsåtgärder och försiktighetsmått. En täkt får inte öppnas på ett sådant sätt att en vacker landskapsbild, betydande skönhetsvärden hos naturen eller speciella naturförekomster förstörs eller så att naturförhållandena genomgår betydande skadliga förändringar. En täkt ska förläggas och täktverksamheten ordnas så att dess skadliga inverkan på naturen och landskapsbilden blir så liten som möjligt, enligt 30 §

naturvårdslagen. Villkor 11 ges med stöd av 30 § naturvårdslagen och 24 § f punkten miljöskyddslagen.

En täkt utgör en miljörisk och ett stort ingrepp i landskapsbilden och naturmiljön. Vid avslutande av täktverksamhet utgör efterbehandling av täkten en mycket viktig del av helheten. I samband med att delar av täkten blir färdigbrutna ska verksamhetsutövaren direkt inleda efterbehandlingsåtgärder för att återställa området i enlighet med 30 § naturvårdslagen. Området ska formas för att passa in i landskapsbilden så att det ger ett naturligt intryck. Vargropens Sands täkt är av relativt stor omfattning och tillsammans med övriga stora bergtäkter på Åland kommer det att bli brist på fyllnadsmaterial för slantning. I de fall det är möjligt att nyttja terrassering ska det alternativet prioriteras för att minska behov av fyllnadsmassor. I enstaka fall kommer höga branter dock att behöva lämnas och dessa måste avskärmas med stängsel ur säkerhetssynpunkt. Området ska vara säkert för människor och djur även efter avslutad verksamhet. Om området kan utformas för att skapa potentiella nya habitat så är det en fördel, t ex genom att skapa sandiga sydsluttningar för backsvalor att bygga bon i. Villkor 12 ges med stöd av 24 § d punkten i miljöskyddslagen samt 30 § naturvårdslagen.

Som negativ miljöpåverkan enligt 3 § i miljöskyddslagen definieras bl a skada på naturen och dess funktioner samt försämring av kulturvärden. Innan täktverksamhet inleds måste fastigheten inventeras och det måste säkerställas att inga kultur eller naturvärden, kända eller okända, som är skyddade riskerar påverkas. En täkt får enligt 30 § naturvårdslagen inte öppnas på ett sådant sätt speciella naturförekomster förstörs eller så att naturförhållandena genomgår betydande skadliga förändringar. Fasta fornlämningar är skyddade enligt 1 § landskapslag (1965:9) om fornminnen. Anträffas under grävning eller annat arbete fast fornlämning, som ej förut varit känd, skall arbetet till den del det rör fornlämningen omedelbart avbrytas och den som leder arbetet ofördröjligen bringa saken till landskapsregeringens kännedom för nödiga åtgärder, enligt 14 § nämnda lag. Villkor 13 ges därför med stöd av 24 § f punkten i miljöskyddslagen samt 30 § naturvårdslagen.

Villkor 14 ges med stöd av 24 § f punkten miljöskyddslagen för att myndigheten ska känna till när verksamhet inleds så att tillsyn kan bedrivas enligt 8 kap. miljöskyddslagen.

Vid mottagning av inert material, schaktmassor och andra massor som inte bryts ner, för deponering inom täktområdet är det viktigt att kontrollera att massorna inte riskerar vara förorenade. Eftersom täktverksamheten genom sprickbildning och nära kontakt med grundvatten löper större risk att förorena detta är det viktigt att massorna är rena. Detta är särskilt viktigt att kontrollera då massorna kommer från projekt inom områden vilka potentiellt kan vara förorenade, som exempelvis skjutbanor, servicestationer, verkstäder, industrier och skrotupplag. Dyliga massor får inte deponeras om föroreningsrisk föreligger och massorna inte provtagits och kontrollerats. Villkor 15 ges med stöd av 24 § b och e punkterna miljöskyddslagen och 30 § naturvårdslagen.

Villkor 16 klargör vilka fraktioner av avfall som potentiellt kan tas emot och hanteras samt vilka som fraktioner som får deponeras i täkten i syfte att efterbehandla täkten efter avslutad verksamhet. Fraktionerna anges med europeisk avfallskod, enligt bilaga 3 i statsrådets förordning om avfall (FFS 978/2021). Med tanke på de mängder material som behövs för t ex släntning ser myndigheten inget skäl att begränsa mängderna inert avfall som kan föras in till täktområdet för efterbehandlingssyfte. Villkoret ges med stöd av 24 § d punkten miljöskyddslagen, 30 § naturvårdslagen och 4 § landskapsförordning (2022:22) om avfall.

Inert avfall som mottages i syfte att återanvändas eller återvinnas måste lagras separat från det inerta avfall som deponeras och slutligt omhändertas eftersom avfallet ska bokföras och tiden för lagerhållning måste kunna kontrolleras. Enligt 3 § landskapsförordning (2007:3) om deponering av avfall får avfall mellanlagras upp till 12 månader innan det klassas som deponering om det inte ska återvinnas eller behandlas då lagringstiden får sträcka sig upp till 3 år innan det klassas som deponering.

Villkor 17 ges med stöd av 24 § b punkten miljöskyddslagen

Villkor 18, 19 och 20 reglerar mottagning, mellanlagring och hantering av returafalt för återvinning i verksamheten. Mottagningen omfattar både ren returafalt och afalt innehållande stenkolstjära, halter 70 – 1000 mg/kg 16-PAH. Noteras bör att de ”snabbtester” med reagens och UV-ljus som finns på marknaden ger utslag först vid stenkolstjärehalter på ca 150 mg/kg medan lagstiftningen har gränsvärdet satt till 70 mg/kg för ren afalt. Denna diskrepans gör att ”ren afalt” i själva verket troligen inte är ”ren” men att det inte är rimligt och skäligt att laboratorietesta varje försändelse.

Villkoret reglerar under vilka förhållanden de olika typerna av returafalt får lagras samt hur de får användas. Massor som konstateras hålla en halt överstigande 1000 mg/kg 16-PAH utgör farligt avfall och ska snarast föras till godkänd mottagare av ifrågavarande avfall.

Anläggningen får motta, lagra och krossa uppbruten afalt och oljegrus (17 03 01 och 17 03 02). Samtliga upplagsytor där afalt och oljegrus förvaras ska beläggas med tät afaltbetong eller motsvarande. Tjärhaltigt avfall ska förvaras skilt och får inte blandas med ren returafalt. Upplagsytorna ska utformas med kontrollerad avrinning och ha invallning eller avvattningsdiken. Vattnet från lagerplan för returafalt (17 03 01 och 17 03 02) ska ledas till ett system med sedimentationsbassänger med oljeavskiljande effekt alternativt via oljeavskiljare innan det kan ledas vidare till recipient.

Villkoret reglerar också tiden för mellanlagring av returafalten för återvinning. Om massor lagras längre tid än 3 år klassas det som en deponi. Om massorna klassas som farligt avfall och måste föras till godkänd mottagare får de mellanlagras högst 12 månader. Därav är bokföring och kontroll av mottagna returafaltmassor väsentlig. Villkoren ges med stöd av 24 § b punkten miljöskyddslagen.

Villkor 21 reglerar mottagning och hantering av visst biologiskt nedbrytbart avfall som får tas emot i verksamheten och hur det ska hanteras. Enligt 5 § punkt 6 i landskapsförordning (2007:3) om deponering av avfall, deponeringsförordningen, är det inte tillåtet att deponera biologiskt nedbrytbart avfall. I verksamheten uppstår biologiskt nedbrytbart avfall i form av stubbar och ris då mark röjs för tälten. Det har också varit vanligt

på Åland att stubbar deponeras i täktområden och används för utfyllnad och efterbehandling. Detta har dock inte varit tillåtet sedan 1 mars 2007 då ovannämnda förordning trädde i kraft. Detta tillstånd möjliggör dock fortsatt mottagning av bioavfall i form av stubbar samt ris, park- och trädgårdsavfall men endast för mellanlagring upp till 12 månader. Därefter ska avfallet bortskaffas. Om avfallet ska återvinnas är lagringstiden 3 år och därefter definieras det som deponering enligt 3 § deponeringsförordningen, vilket inte är tillåtet. En form av återvinning är att använda avfallet vid efterbehandling av tälten men det ska då först krossas eller annars finfördelas och t ex inblandas i ytjord för täckning av slänter. Bioavfall som uppkommer i verksamheten eller som tas emot ska lagras på särskild avskild plats så att risk för urlakning av näringsämnen till grund- eller ytvatten är så liten som möjligt. Verksamhetsutövaren är också skyldig att bokföra inkommet bioavfall och hålla lagerbokföring för uppföljning av lagringstid. Det ska även bokföras då avfallet förs bort eller används i verksamheten. Grund för krav om bokföring finns i avfallslagens 119 § samt miljöskyddslagens 24 § punkt b.

Det är tillståndshavarens skyldighet att känna till allt avfall som finns mellanlagrat inne på täktområdet och i syfte att förhindra otillåten dumpning av avfall ska täktområdet avspärras med bom eller annat hinder för inpassering. Den väg som idag korsar genom täktområdet med privat trafik till fritidsbostäder kan stängas av först då den nya tillfartsvägen är i fullt bruk och den privata trafiken kunnat ledas andra vägar. Detta gör att täktområdet inte kan spärras med bom idag, men bör göras så snart möjlighet ges. Villkor 22 ges med stöd av 24 § b och e punkterna miljöskyddslagen samt 30 § naturvårdslagen.

Lagring av kemikalier och bränslen utgör en risk för förorening av mark och grundvatten. Det är viktigt att lagring sker på ett miljösäkert sätt, lagringskärl är certifierade och täta eller att de är invallade för att minimera risk för läckage och förorening av grundvattnet. Villkoren 23 och 24 ges med stöd av miljöskyddslagens 24 § punkt e.

I händelse av att olyckor med spill eller läckage inträffar ska verksamhetsutövaren ha en plan och beredskap för att hantera dessa spill och göra vad som görs kan för att minska risken för miljöförorening och

förorening av grundvattnet. Dessa exceptionella situationer regleras i villkor 25 som utfärdas med stöd av 24 § c punkten i miljöskyddslagen.

Störst risk för förorening av grundvattnet utgör kolväten/oljeprodukter. Områden var maskiner står uppställda, tankas och servas ska ha uppsamling av dagvatten som avleds via oljeavskiljare klass 1 för utsläpp till recipient för att skydda yt- och grundvatten. En förorening nere i tälten inom brytningsområdet riskerar snabbare nå grundvatten. Saneringsåtgärder ska omedelbart utföras för att minska risk för förorening. Vid misstanke om eller risk för förorening av det vatten som samlas i tälten ska analys av vattnet utföras och eventuellt förorenat får då inte ledas ut från tältområdet. Efter analys av vattnet ska ett åtgärdsförslag tas fram och redovisas för tillsynsmyndigheten. Villkor 26 ges med stöd av 24 § c punkten och 26 § miljöskyddslagen samt 30 § naturvårdslagen.

Tälkverksamhet kommer i närmare kontakt med grundvatten och därmed ökar risker för förorening. Verksamhetsutövaren ska kunna kontrollera grundvattennivåerna i tältområdet samt genom provtagning kontrollera grundvattnets kvalitet. Villkor 27 ges med stöd av 24 § c punkten och 26 § miljöskyddslagen samt 30 § naturvårdslagen.

Villkor 28 reglerar hantering av avfall som uppkommer i verksamheten och ska enligt 8 § avfallslagen (FFS 646/2011), antagen genom landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag, beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande. Vidare ska verksamhetsutövaren föra bok över avfallet som uppstår i verksamheten i enlighet med 118 § avfallslagen samt upprätta erforderliga transportdokument enligt 121 § samma lag för borttransport av avfallet. Villkor 28 ges med stöd av 24 § b punkten och 26 §§ miljöskyddslagen samt 118 och 121 §§ rikets avfallslag.

En tälkverksamhet med stor omfattning, liksom Varggropens, har en betydande inverkan på växt och djurliv och ekosystemet. Enligt naturvårdslagen får en tälk bland annat inte öppnas på ett sådant sätt att speciella naturförekomster förstörs eller så att naturförhållandena genomgår betydande skadliga förändringar. Det är därför väsentligt att redan

under driftfasen beakta verksamhetens inverkan och möjligheter att gynna växt och djurliv i möjligaste mån. Det behöver finnas en plan för efterbehandlingen av tåkten som även innefattar möjligheter att skapa nya miljöer och förutsättningar för ett mångfacetterat växt- och djurliv på området. Villkor 29 ges med stöd av 24 § f punkten miljöskyddslagen och 30 § naturvårdslagen.

Tillsyn över verksamheten kommer att utföras i enlighet med ÅMHHM:s tillsynsplan samt vid behov. För utförande av tillsyn krävs även att verksamhetsutövaren informerar tillsynsmyndigheten om verksamhetens drift och omfattning. ÅMHHM kan för detta syfte med stöd av 26 § i miljöskyddslagen utfärda föreskrifter om egenkontroll och redovisning av bl.a. verksamhetens utsläpp, drift och miljöpåverkan. Föreskrift 30 ställer krav på journalföring och redovisning av verksamhetens miljöpåverkan liksom redovisning av brytningstakten och utveckling av verksamheten.

En tåkt ska förläggas och tåktverksamheten ordnas så att dess skadliga inverkan på naturen och landskapsbilden blir så liten som möjligt och att verksamheten inte för bosättningen eller miljön medför fara eller sådan olägenhet som till skäliga kostnader kan undvikas. När tåktverksamheten har avslutats ska nödvändiga åtgärder vidtas för att återställa området. På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma eventuell påverkan på miljön och därmed behov av åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika instruktioner för detta. Sökanden ska dock presentera en mera detaljerad plan för avveckling och efterbehandling av området än den beskrivning som nu presenterats i ansökan. Om tillståndet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHHM enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med villkor 31 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska ansöka om tillstånd för avslutande för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

ÅMHHM konstaterar att verksamheten med givna villkor och föreskrifter kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. ÅMHHM beviljar med stöd av 22 §

miljöskyddslagen Varggropens Sand Ab tillstånd för täktverksamhet avseende både berg och grus och mottagning av inert avfall för deponering på fastigheterna 76-422-7-70, 76-422-8-17 i Torp by Hammarlands kommun samt fastighet 170-409-12-8 i Gottby Jomala kommun.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med 15 § taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet 2023, avgiftstabell 1 taxa 2020, täktvolym > 100 000 m³ enligt 32 § naturvårdslagen.

Täktvolym > 100 000 m ³ fast massa bergkross	4712,00 €
<u>Annonskostnad delgivning</u>	<u>413,29 €</u>
Totalt	5125,29 €*

*Annonskostnad för delgivning av beslut tillkommer

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besvärсанvisning

Ärendehantering

Ansökan

Varggropens Sand Ab har ansökt om förnyat och utökat miljötillstånd för täktverksamhet.

Ansökan inkom 28.12.2020 med diarienummer 2020-750.

Ansökan kompletterades 22.2.2021, 28.1.2022 och 18.11.2022.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 09.03 – 30.03.2023 på ÅMHHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 9.3.2023. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHHM har inte begärt några utlåtanden.

Bemötande

Inga sådana handlingar har tillförts ärendet som föranlett bemötande. ÅMHHM har givit sökanden möjlighet att bemöta inkomna yttranden och utlåtanden.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.